

Kosmické události v březnu 2010

(Časové údaje jsou ve středoevropském čase,
od 28. 3. ve středoevropském letním čase)

Viditelnost planet:

Venuše svítí na večerní obloze na západě, koncem měsíce se k ní přidá **Merkur**; **Mars** je vidět celou noc kromě jitra; **Jupiter** je nepozorovatelný; **Saturn** je viditelný po celou noc; planety **Uran** a **Neptun** jsou nepozorovatelné.

Úkazy a události:

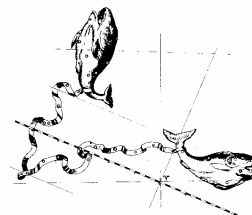
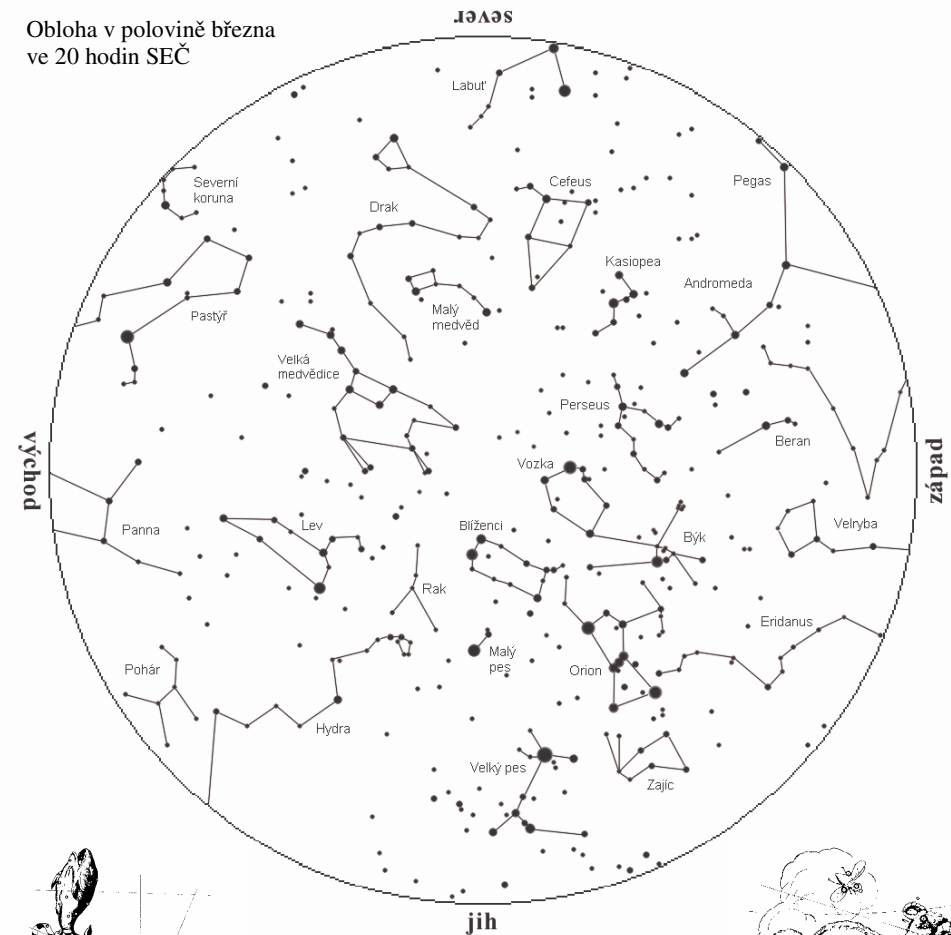
- 2. 3. sonda Cassini prolétá okolo Saturnova měsíce Rhea
- 2. 3. 12h Saturn v konjunkci s Měsícem (Saturn 9,2° severně)
- 3. 3. sonda Mars Express zkoumá měsíček Phobos (vzdálenost 50 km!)
- 3. 3. sonda Cassini prolétá okolo Saturnova měsíce Helene
- 7. 3. 17h Měsíc v poslední čtvrti
- 11. 3. 10h Mars v zastávce (začíná se pohybovat přímo)
- 13. 3. 18h Neptun v konjunkci s Měsícem (Neptun 3,5° jižně)
- 14. 3. zavedení letního času v USA
- 14. 3. 14h Merkur v horní konjunkci se Sluncem
- 15. 3. 22h Měsíc v Novu
- 17. 3. 8h Uran v konjunkci se Sluncem
- 17. 3. 12h Venuše v konjunkci s Měsícem (Venuše 5,9° jižně)
- 18. 3. plánovaný start raketoplánu Discovery (STS-131) k ISS
- 18. 3. 45. výročí (1965) prvního výstupu člověka do volného kosmického prostoru (Alexej Leonov, Voschod 2)
- 20. 3. v 18:32 SEČ nastává jarní rovnodennost, začíná astronomické jaro
- 21. 3. 23h Měsíc v konjunkci s Aldebaranem (Aldebaran 7,94° jižně)
- 22. 3. 2h Saturn v opozici se Sluncem
- 23. 3. planetka (532) Herculina v opozici se Sluncem (8,9 mag)
- 23. 3. 12h Měsíc v první čtvrti
- 24. 3. 11h kometa C/2009 O2 (Catalina) v přísluní (0,695 AU; 9,0 mag)
- 25. 3. 3h Měsíc v konjunkci s Polluxem (Pollux 8,35° severně)
- 25. 3. 4h Pallas v zastávce (začíná se pohybovat zpětně)
- 25. 3. 14h Mars v konjunkci s Měsícem (Mars 5,0° severně)
- 26. 3. 0h kometa C/2009 O2 (Catalina) v přízemí (0,809 AU; 9,0 mag)
- 28. 3. zavedení letního času v Evropě (ve 2:00 SEČ posuneme hodiny na 3:00 SELČ)
- 29. 3. 19h Saturn v konjunkci s Měsícem (Saturn 8,6° severně)
- 30. 3. 4h Měsíc v úplňku

Zdroje: [1] Příhoda, P. aj. *Hvězdářská ročenka 2010*, HaP Praha, AsÚ AV ČR, Praha, 2009
[2] NASA, *JPL Space Calendar* [online]. [cit. 2010-02-15].
<<http://www2.jpl.nasa.gov/calendar/calendar.html>>.

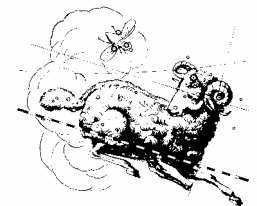
MĚSÍČNÍK

HVĚZDÁRNA A PLANETÁRIUM v Hradci Králové

Obloha v polovině března
ve 20 hodin SEČ

březen 2010

programy Hvězdárny a planetária v Hradci Králové

březen 2010

POZOROVÁNÍ SLUNCE soboty ve 14:00

projekce Slunce dalekohledem, sluneční aktivita, sluneční skvrny, při nepříznivém počasí ze záznamu

PROGRAM PRO DĚTI soboty v 15:00

jarní hvězdná obloha s astronomickou pohádkou
Drak v planetáriu, dalekohledy, dětské filmy
z cyklů *Rákosníček a hvězdy* a *Potkali se u Kolína*

VEČERNÍ PROGRAM středy, pátky a soboty v 19:00

jarní hvězdná obloha v planetáriu, aktuální informace, výstava, film, dalekohledy, při jasné obloze pozorování

VEČERNÍ POZOROVÁNÍ středy, pátky a soboty ve 20:30

zajímavé objekty večerní oblohy **jen při jasné obloze!**

PŘEDNÁŠKY

Normandie, Bretaň sobota 20. března v 17:00

krásy francouzského atlantického pobřeží
přednáší: Mgr. Karel Bejček – HPHK

Římané v Čechách sobota 27. března v 17:00

Vládli u nás římské císaře?
přednáší: Mgr. Vladimír Socha

VÝSTAVA pracovní dny 9 – 12 a 13 – 15 h

Vesmír v kameni a při programech:

hlubiny vesmíru i času zachycené v kresbě achátů středy a pátky v 19 h

autor fotografií: Ing. Jiří Šura – VČM Pardubice soboty v 15 a v 19 h
průvodní text: Antonín Bečvář, Otakar Březina, Jiří Šura

Změna programu vyhrazena.

Vstupné 15,- až 50,- Kč podle druhu programu a věku návštěvníka.

Normandie, Bretaň

Dvě nádherné části Francie s mnoha památkami a přírodními krásami a s břehy omývanými Atlantským oceánem.

Normandie je nazvaná podle Vikingů – Frankové je nazývali Normany. V našem podvědomí je smutně zapsána válečnými událostmi, proběhla zde invaze spojenců během druhé světové války. Místa, na kterých invaze proběhla, jsou dnes pietně udržována a prochází jimi na tisíce turistů.

Největší nápor turistů je ovšem soustředěn na nejnavštěvovanější památku Francie Le Mont Saint Michel – hora svatého Michala s klášteřem a kostelem (památko UNESCO). Dříve ostrov, dnes umělým náspem vytvořený poloostrov, je na místě, kde příliv dosahuje výšky 15 m a tak hora pravidelně stojí v moři vody anebo v moři písku. Jakkoliv by vás lákalo při odlivu dojít suchou nohou k hoře, nedělejte to, část písku je tekutá.

Bretaň se svými kouzelnými městečky, nádhernými plážemi a pobřežím Côte de Granit Rose – růžové žuly, která vytváří dohromady s oceánem kouzelný svět tvarů a barev, je turistickým dortem Francie. V Bretani také leží tajemné místo Alignements de Carnac – kamenné aleje složené z téměř 3000 menhirů táhnoucí se do dálky asi 8 kilometrů. Najdete tam také umělé pahorky a kamenné řady. Některé názory přiřazují těmto symbolům astronomický význam, zatímco smysl ostatních symbolů zůstává stále záhadou.

Jak v Normandii, tak v Bretani najdete spousty květin, můžete si vychutnat pohodu v mnoha kavárnách a nezapomenout na ochutnání ústřic či jiných plodů moře. O tom všem a ještě o dalším si popovídáme na hvězdárně.

Karel Bejček

Římané v Čechách

Na počátku 2. století n. l. měla Římská říše rozlohu přes 5 milionů čtverečních kilometrů a pod vládou císařů žila téměř čtvrtina světové populace. Jedna z největších starověkých říší se rozpínala od Atlantiku až po Blízký východ a od Skotska po Saharu. Naše území s ní hraničilo v oblasti jižní Moravy, ale nebylo Římany nikdy trvale osídleno. Mohlo však být všechno jinak? Opravdu římské císařové neprojevovali o budoucí české území sebemenší zájem?

Vladimír Socha